

Οι θλίψεις των πιστών. Η Εκκλησία είναι σώμα,

«Υπέρ

του ρυσθήναι ημάς από πάσης θλίψεως, οργής, κινδύνου και ανάγκης, του Κυρίου δεηθώμεν».

Για να γλυτώσουμε από κάθε θλίψη, οργή, κίνδυνο και ανάγκη, ας παρακαλέσουμε τον Κύριο.

Η θεία Λειτουργία είναι η πράξη που εκφράζει την Εκκλησία, είναι η ίδια η Εκκλησία. Εκκλησία θα πει σύναξη, κοινωνία ανθρώπων «ομοθυμαδόν» συναγμένων, μια συνέλευση δηλαδή προσώπων με την ίδια πίστη, με το ίδιο φρόνημα και με την ίδια προσδοκία. Αυτά βέβαια τα ξαναείπαμε, μα είναι ανάγκη να τα επαναλαμβάνουμε, για να στερεωθεί μέσα μας η σωστή γνώμη και η αλήθεια για την ευχαριστιακή σύναξη και για την Εκκλησία. Και μάλιστα για να ξεκαθαρίσουμε στη σκέψη μας πως η θεία Λειτουργία δεν είναι ξεχωριστή για τον καθέναν υπόθεση, αλλά ένωση και κοινωνία των ανθρώπων με το Θεό και μεταξύ τους. Η δέηση «Υπέρ του ρυσθήναι ημάς...» αναφέρεται βέβαια στην περίπτωση του κάθε πιστού, αλλά δεν λέγεται για τον καθένα χωριστά. Γιατί στην Εκκλησία υπάρχουν ιδιαίτερα πρόσωπα, αλλά όχι μεμονωμένα άτομα. «Ουδείς γαρ ημών εαυτώ ζη» γράφει ο Απόστολος, που θα πει πως κανένας δεν ζει μόνος του και για

τον εαυτό του.

Η θεία Λειτουργία δεν γίνεται, για να σταθεί ο καθένας μέσα στην Εκκλησία σαν μόνος του και να προσευχηθεί ατομικά για τη δική του περίπτωση. Αυτό είναι κάτι ολωσδιόλου διαφορετικό και αντίθετο απ' ό τι θέλει να πει Εκκλησία και σύναξη και Λειτουργία. Η Εκκλησία είναι σώμα, το σώμα του Χριστού. Σ' αυτό το σώμα ο Χριστός είναι η κεφαλή κι εμείς τα μέλη του σώματος. Ούτε η κεφαλή χωρίς το σώμα ούτε το σώμα χωρίς την κεφαλή, ούτε όλο το σώμα ένα μέλος ούτε το κάθε μέλος όλο το σώμα. Η εικόνα του σώματος, καθώς την περιγράφει ο μεγάλος Απόστολος στις επιστολές του, περισσότερο από κάθε άλλο μας δίνει να εννοήσουμε το μυστήριο της Εκκλησίας, που στην πράξη και στην ζωντανή έκφρασή του είναι η θεία Λειτουργία.

Αυτό που γράφει ο Απόστολος, ότι «υμείς έστε σώμα Χριστού και μέλη εκ μέρους», το καταλαβαίνουμε και το ζούμε στη θεία Λειτουργία, στη σύναξη της Εκκλησίας, όπου όλοι μαζί είμαστε μια κοινωνία πιστών κι ο καθένας ένα ξεχωριστό πρόσωπο. Όχι άτομο, γιατί τα άτομα δεν κάνουν κοινωνία, αλλά πρόσωπο. Αλλά ακριβώς μόνο σε μια κοινωνία προσώπων μπορεί να συμβαίνει εκείνο πάλι που γράφει ο Απόστολος, αυτό δηλαδή που συμβαίνει και στο ανθρώπινο σώμα, όπου «είτε πάσχει εν μέλος συμπάσχει πάντα τα μέλη, είτε δοξάζεται εν μέλος, συγχαίρει πάντα τα μέλη». Η σχέση των μελών στο σώμα της Εκκλησίας είναι συμμετοχή του ενός στη ζωή του άλλου, ενότητα ζωντανή και κοινωνία πραγματική όχι ομαδική και συλλογική, αλλά προσωπική. Δεν είναι αδιάφορη στον έναν η κατάσταση του άλλου, αλλά ο ένας πονάει ή χαίρει για τον άλλον, κι όλοι μαζί χαίρουν ή πονάνε ο καθένας μ' έναν δικό του και προσωπικό τρόπο για το σώμα του.

Όλα αυτά θέλουν να μας πουν πως η δέηση της θείας Λειτουργίας «Υπέρ του ρυσθήναι ημάς...» είναι η δέση, που εκφράζει την πνευματική και προσωπική ενότητα των μελών στο σώμα της Εκκλησίας. Στη θεία Λειτουργία δεν προσευχόμαστε ιδιωτικά, ο καθένας για τον εαυτό του έξω από το σώμα της Εκκλησίας, αλλά ο καθένας ενώνοντας τη φωνή του και τη δέησή του σε μια φωνή και σε μια δέηση μέσα στην ιερή μας σύναξη. Μέσα σε μια ορχήστρα το κάθε όργανο έχει τη δική του φωνή και το μέρος του, μα κανένα όργανο δεν παίζει για τον εαυτό του. Η λατρεία στη θεία Λειτουργία ξεκινάει μέσ' από την ψυχή του καθενός, και αναφέρεται στο Θεό «εν ενί στομάτι και μιά καρδιά». Αυτό είναι η κοινωνία των προσώπων και η ενότητα στο σώμα της Εκκλησίας.

Τα τελευταία λόγια του Ιησού Χριστού στην τελευταία ομιλία προς τους μαθητές του, ύστερα από το μυστικό δείπνο είναι αυτά· «Εν τω κόσμω θλίψιν έξετε, αλλά θαρσεείτε· εγώ νενίκηκα τον κόσμον». Στον κόσμο θα έχετε θλίψη, αλλά κάνετε θάρρος· εγώ έχω νικήσει τον κόσμο. Η θλίψη, ο κίνδυνος, η ανάγκη είναι, θα

λέγαμε, ο κλήρος του ανθρώπου σε τούτον εδώ τον κόσμο. Γιατί ο Ιησούς Χριστός δεν είπε πως νίκησε τη θλίψη, αλλά τον κόσμο. Η θλίψη, ο κίνδυνος και η ανάγκη μένουν, είναι η εναντίωση και ο πειρασμός, με τον οποίον παλεύουμε διαρκώς. Αυτό εννοούσε ο Ιησούς Χριστός, όταν πάλι είπε σε άλλη περίπτωση ότι «η βασιλεία του Θεού βιάζεται και βιασταί αρπάζουσιν αυτήν». Σ' όλη του τη ζωή ο πιστός παλεύει, όπως όλη τη νύχτα πάλευε ο Ιακώβ με τον άγγελο του Θεού. Όλη η αξία μας κι όλη η δόξα μας είναι σ' αυτή την πάλη, για να γίνουμε καλύτεροι, για να πάρουμε, καθώς γράφει ο Απόστολος, το βραβείο της «άνω κλήσεως». Ο απόστολος Ιάκωβος αρχίζει να γράφει την επιστολή του με αυτά τα λόγια: «Πάσαν χαράν ηγησασθε, αδελφοί μου, όταν πειρασμοίς τιεριπέσητε ποικίλοις,..», δηλαδή, να το έχετε, αδελφοί μου, μεγάλη σας χαρά, όταν πέσετε σε διάφορες δοκιμασίες. Και λίγο παρακάτω γράφει πάλι, σαν για να το εξηγήσει: «Μακάριος ανήρ ος υπομένει πειρασμόν ότι δόκιμος γενόμενος λήψεται τον στέφανον της ζωής, ον επηγγείλατο ο Κύριος τοις αγαπώσιν αυτόν»· δηλαδή, χαρά στον άνθρωπο που αντέχει σε δοκιμασία, γιατί όταν δοκιμαστεί και φανεί άξιος θα λάβει το στεφάνι της ζωής, που υποσχέθηκε ο Κύριος σ' εκείνους που τον αγαπούν.

Στην θλίψη, στον κίνδυνο και στην ανάγκη πρέπει να προσθέσουμε και την δίκαιη οργή του Θεού. Αλλά όλα αυτά που δυσκολεύουν και απειλούν τη ζωή μας, δεν είναι παρά τα παιδαγωγικά μέσα της αγάπης του Θεού, που δεν αφήνει τον πιστό άνθρωπο να δοκιμασθεί παραπάνω από την αντοχή του, αλλά μαζί με τον πειρασμό κάθε φορά του δίνει και την αντοχή «του δύνασθαι υπενεγκείν», να μπορεί να τον σηκώσει. Αυτό ακριβώς παρακαλούμε και δεόμαστε, όχι να πάρει τη θλίψη από πάνω μας, αλλά να μας δώσει τη δύναμη να την σηκώσουμε. Να μη μας δοκιμάσει παραπάνω απ' ό,τι μπορούμε και να μην αφήσει την οργή του επάνω μας όσο μας αξίζει.

Η δέηση «Υπέρ του ρυσθήναι ημάς...» είναι η ίδια με τα δύο τελευταία αιτήματα στο «Πάτερ ημών...». Κάθε μέρα το λέμε στη προσευχή μας: «μη εισενέκκης ημάς εις πειρασμόν, αλλά ρύσαι ημάς από του πονηρού»· μην αφήνεις να μπούμε σε πειρασμό, αλλά γλύτωσέ μας από τον πονηρό. Πονηρός είναι το πνεύμα του κακού, ο διάβολος, που πάντα αντιστρατεύεται και πολεμά τη σωτηρία του ανθρώπου. Ο άγιος Μάξιμος ο Ομολογητής σχετικά με τον πειρασμό λέει τα εξής: «Ο πειρασμός διττός· ο μεν ενήδονος, ο δε ενώδυνος. Και ο μεν εκούσιος, γεννήτωρ παθών· ο δε ακούσιος, αναιρέτης κακών». Δηλαδή· ο πειρασμός που βρίσκει τον άνθρωπο είναι δυο ειδών· ένας πειρασμός γεννά ευχαρίστηση κι άλλος πειρασμός φέρνει πόνο. Ο πρώτος είναι με τη θέληση του ανθρώπου και είναι εκείνος που γεννά τα πάθη· ο δεύτερος είναι χωρίς τη θέληση του ανθρώπου και είναι εκείνος που λυτρώνει και εξαγνίζει. Ο πειρασμός και η δοκιμασία είναι ένα πολύ κρίσιμο σημείο στη ζωή των πιστών, χρειάζεται να είναι ο πιστός οπλισμένος με πολλή εμπιστοσύνη στο Θεό,

για να αντέξει στον πειρασμό. Το πιο ζωντανό παράδειγμα στη θεία Γραφή είναι το παράδειγμα του Αβραάμ, που η αντοχή του ξεπερνάει την αντοχή κάθε Αγίου. Γιατί όλοι οι Άγιοι κάθε καιρού σήκωσαν και σηκώνουν πειρασμό και δοκιμάστηκαν και δοκιμάζονται σαν το χρυσάφι και το ασήμι στη φωτιά και το καμίνι των θλίψεων.

Η θλίψη, ο κίνδυνος, η ανάγκη είναι ο πειρασμός και η δοκιμασία του πιστού. Ο άνθρωπος του Θεού δεν βάζει μόνος του τον εαυτό του σε πειρασμό και δεν προκαλεί την οργή του Θεού. Μα όταν τον βρει ο πειρασμός, τον σηκώνει και παρακαλεί το Θεό να τον βοηθήσει, κι αν είναι για την οργή του να την σταματήσει. Προσέχει «μήποτε οργισθεί Κύριος». Μα πόσο να προσέξει ο αδύνατος άνθρωπος; Πόσο να σηκώσει τη θλίψη του και τις ανάγκες του βίου; Πώς να ξεφύγει τόσους κινδύνους, που τον απειλούν; Γι' αυτό προσεύχεται και δέεται. Όχι τόσο μόνος του, αλλά «εν εκκλησία λαού», στη σύναξη της Εκκλησίας, στη θεία Λειτουργία. Γιατί πιστεύει, καθώς τον έμαθε ο άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος, ότι ο Θεός καλύτερα μας ακούει, όταν προσευχόμαστε όλοι μαζί στην Εκκλησία παρά όταν ο καθένας απομονώνεται και προσεύχεται μόνο για τον εαυτό του. Οι δεήσεις της θείας Λειτουργίας είναι κοινές· παρακαλούμε όχι μόνο όλοι μαζί, αλλά και όλοι για όλους· «Υπέρ του ρυσθήναι ημάς από πάσης θλίψεως, οργής, κινδύνου και ανάγκης...». Αμήν.

†Διονυσίου, Μητροπ. Σερβίων & Κοζάνης

«Η Θεία Λειτουργία»

Πηγή: askitikon.eu